

Nr 226.

Ankom till riksdagens kansli den 11 juni 1940 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse i vissa delar av krigsavlöningsreglementet.

(1:a avd.)

I propositionen nr 292 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 24 maj 1940, föreslagit riksdagen att antaga ett vid propositionen fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 4 § 1 mom., 5 § 1 och 4 mom., 7 § samt 17 § 1 mom. avlöningsreglementet den 15 juni 1939 (nr 278) för personal vid försvarsväsendet under krigstjänstgöring (krigsavlöningsreglementet).

Departementschefen har, efter att hava erinrat om det av årets riksdag antagna nya avlöningsreglementet för fast anställt manskap, anmält att detta reglementes ikraftträdande fordrar vissa ändringar i krigsavlöningsreglementet och anför i anslutning härtill i huvudsak följande.

Enligt det nya manskapsavlöningsreglementet komma lönegraderna för de olika beställningarna att genomgående indelas i löneklasser. Med hänsyn härtill bör åt 5 § 1 mom. f) krigsavlöningsreglementet givas sådan ändrad lydelse, att underbefäl i reserv, som avgått från aktiv stat, berättigas åtnjuta månadslön efter den löneklass löntagaren omedelbart före inträdet i reserven tillhörde eller enligt vilken han eljest jämlikt för fredstid gällande bestämmelser äger uppbära lön. Stadgandet ifråga bör med avseende å personal, som avgått före den 1 juli 1940, kompletteras med en föreskrift därom, att lön i detta fall må åtnjutas enligt den löneklass, vederbörande skulle hava tillhört med tillämpning av de därefter gällande bestämmelserna. Härvid bör löneklassplaceringen äga rum med iakttagande i tillämpliga delar av de övergångsbestämmelser till manskapsavlöningsreglementet, som må bliva utfärdade.

Enligt 5 § 1 mom. g) krigsavlöningsreglementet äger reservkadett vid flottan uppbära månadslön i likhet med flaggkorpral med 72 månaders tjänstetid. Detta stadgande bör i samband med genomförandet av löneregleringen för manskapet givas sådan ändrad avfattning, att månadslönen utgår efter lägsta löneklassen av den för flaggkorpral bestämda lönegraden.

I 5 § 4 mom. krigsavlöningsreglementet bör uttrycket »hyresbidrag» utbytas mot »hyres- och ortstillägg».

I 7 § första stycket sista punkten nämnda reglemente finnes intagen en bestämmelse, enligt vilken bland annat fast anställt manskap, som icke mässar

i underofficersmäss, äger åtnjuta terminslön enligt lägre tariff. Då enligt det nya avlöningssystemet mässpenningar förutsatts kunna tillkomma vissa beställningshavare av manskapet jämväl i fall då mässning icke äger rum i underofficersmäss, bör förmånen av terminslön i här avsett fall begränsas att gälla manskap, som icke åtnjuter mässpenningar.

I detta sammanhang torde, anför departementschefen vidare, böra upptagas frågan om ytterligare ett par mindre jämkningar i krigsavlöningsreglementet.

I 4 § 1 mom. första stycket bör, i enlighet med ett av riksdagens militieombudsman i skrivelse den 17 april 1940 gjort påpekande, till förebyggande av misstolkning utsägas, att krigslön utgår i form av månadslön och terminslön, dock att för värnpliktiga tillhörande 1—3 krigslöneklasserna krigslönen utgår allenast i form av terminslön.

I 17 § 1 mom. krigsavlöningsreglementet stadgas, att personal på övergångsstat ävensom från sådan stat avgången, reserven tillhörande personal äger uppbära månadslön med belopp motsvarande $\frac{1}{12}$ av årslönen enligt det för likställd personal å aktiv stat gällande fredsavlöningsreglementet i den löneklass, enligt vilken vederbörande löntagare uppbär eller vid inträdet i reserven uppbär avlöning på övergångsstat; och skall lönen därvid utgå efter den ortsgrupp, till vilken den för löntagaren vid nyssnämnda tid gällande mantalsskrivningsorten hänföres. Enär ortsgruppsbestämningen på sätt arméförvaltningens civila departement i ett den 29 mars 1940 avgivet yttrande anfört bör hänföras till tiden för krigstjänstgöringens början, torde lagrummet ifråga böra ändras i överensstämmelse härmed.

Ändringsföreskrifterna i 4 § 1 mom. och 17 § 1 mom. böra erhålla giltighet även för tid före den 1 juli 1940.

Jämväl i tjänsteförteckningen till krigsavlöningsreglementet bliva vissa jämkningar erforderliga i anledning av manskapslönerregleringen. Jämlikt riksdagens i skrivelse den 12 maj 1939 (nr 239) givna bemyndigande äger Kungl. Maj:t vidtaga dessa jämkningar.

Utskottet.

De av Kungl. Maj:t föreslagna ändringarna i krigsavlöningsreglementet äro föranledda av dels det nya manskapsavlöningsreglementet, vilket är avsett att träda i kraft från och med den 1 juli 1940, dels ock vunna erfarenheter av krigsavlöningsreglementets tillämpning å vissa personalgrupper.

Vid sin granskning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning i ämnet har utskottet uppmärksammat, att vad som stadgas i 7 § i krigsavlöningsreglementet varken enligt nuvarande eller enligt av Kungl. Maj:t nu föreslagen lydelse fullt tillgodoser sådan personal vid kustartilleriet, vilken är inmönstrad å fartyg eller båt, bemannad av kustartilleriet eller för kustartilleriets räkning förhyrd personal, och som enligt fredsavlöningsbestämmelserna under sådan tjänstgöring äger uppbära traktamentsersättning i stället för mässpenningar.

Utskottet förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på detta förhållande och utfärdar de närmare bestämmelser i berörda avseende, som kunna befinnas påkallade.

I övrigt har Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till något uttalande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må antaga det vid Kungl. Maj:ts proposition nr 292 fogade förslaget till förordning om ändrad lydelse av 4 § 1 mom., 5 § 1 och 4 mom., 7 § samt 17 § 1 mom. avlöningsreglementet den 15 juni 1939 (nr 278) för personal vid försvarsväsendet under krigstjänstgöring (krigsavlöningsreglementet).

Stockholm den 11 juni 1940.

På statsutskottets vägnar:

PER GUSTAFSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Gustafsson* i Benestad, *Nilsson* i Malmö, *Johansson* i Fredrikslund, *Oscar Olsson*, *Asplund*, *Nilsson* i Landeryd, *Andersson* i Fältenborg, *Andrén*, *Ström* i Lidköping, *Heiding*, *Lindström* och *Boman*; samt

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Skövde, *Törnkvist*, *Eriksson* i Stockholm, *Persson* i Falla, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Prästbol, *Ward*, *Persson* i Tidaholm, *Andersson* i Södergård, *Hansson* i Rubbestad, *Mårtensson* och *Bergvall*.
